

27. Kultura i nauka na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i na początku XX w.

ZAKRES PODSTAWOWY

Imię i nazwisko .....

Klasa ..... Grupa A

1. Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

Pierwszy mecz piłkarski na ziemiach polskich odbył się podczas II Zlotu Sokoła w 1894 r.	
Pola Negri to gwiazda Hollywood pochodzenia polskiego; zadebiutowała filmem <i>Niewolnica zmysłów</i> .	
Zygmunt Wróblewski oraz Karol Olszewski skroplili tlen i azot, dzięki czemu zyskali międzynarodową sławę w świecie nauki i zdobyli Nagrodę Nobla.	

2. Przyporządkuj wymienione postacie do odpowiednich okresów w sztuce i literaturze. Wpisz do tabeli właściwe oznaczenia literowe.

- a) Jan Matejko b) Karol Szymanowski c) Stanisław Przybyszewski d) Juliusz Kossak e) Tadeusz Boy-Żeleński f) Jacek Malczewski g) Maria Konopnicka h) Olga Boznańska i) Bolesław Prus

Pozytywizm		Młoda Polska	
Literatura	Malarstwo	Literatura	Malarstwo

3. Podaj przyczynę upadku Rzeczypospolitej według krakowskiej szkoły historycznej.

.....
.....
.....

27. Kultura i nauka na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i na początku XX w.

ZAKRES PODSTAWOWY

Imię i nazwisko .....

Klasa ..... Grupa B

1. Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz do tabeli litery P lub F.

Ogrody jordanowskie stały się m.in. miejscem zabaw ruchowych dla dzieci i młodzieży.	
Jan Baudouin de Courtenay zasłynął jako twórca języka esperanto.	
Pruska kultura jest najstarszym z zachowanych polskich filmów fabularnych.	

2. Przyporządkuj wymienione postacie do odpowiednich okresów w sztuce i literaturze. Wpisz do tabeli właściwe oznaczenia literowe.

- a) Józef Ignacy Kraszewski b) Helena Modrzejewska c) Eliza Orzeszkowa d) Józef Chełmoński
e) Władysław Reymont f) Jacek Malczewski g) Stefan Żeromski h) Józef Mehoffer
i) Aleksander Gieryski

Pozytywizm		Młoda Polska	
Literatura	Malarstwo	Literatura	Malarstwo

3. Podaj przyczynę upadku Rzeczypospolitej według warszawskiej szkoły historycznej.

.....
.....
.....

27. Kultura i nauka na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i na początku XX w.
Zakres podstawowy. Model odpowiedzi*

Nr zadania	Grupa A	Grupa B	Punktacja
1.	P, P, F	P, F, P	3 pkt
2.	<u>Pozytywizm</u> Literatura: g), i) Malarstwo: a), d) <u>Młoda Polska</u> Literatura: c), e) Malarstwo: f), h)	<u>Pozytywizm</u> Literatura: a), c) Malarstwo: d), i) <u>Młoda Polska</u> Literatura: e), g) Malarstwo: f), h)	4 pkt
3.	np.: Przedstawiciele krakowskiej szkoły historycznej uważali, że przyczyną upadku Rzeczypospolitej były błędy popełnione przez Polaków(głównie szlachtę) w rządzeniu państwem / egoizm stanowy szlachty i partykularyzm szlachty / brak szacunku szlachty dla króla i państwa / wady ustrojowe państwa, np. <i>liberum veto</i> / słabość władzy królewskiej i anarchia panująca w kraju.	np.: Przedstawiciele warszawskiej szkoły historycznej uważali, że przyczynami upadku Rzeczypospolitej były agresywna postawa i polityka sąsiadów chcących przeszkodzić w reformowaniu Rzeczypospolitej / działania sąsiadów Rzeczypospolitej, którym zależało na utrzymaniu stanu anarchii w państwie.	1 pkt
RAZEM			8 punktów

* Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.